

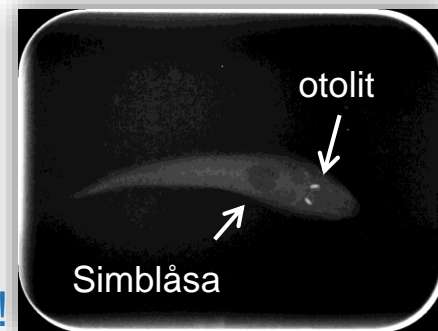
Hur kan fisk påverkas av buller?

Mathias H. Andersson
FOI - Totalförsvarets forskningsinstitut
Mathias.Andersson@foi.se

Fisk

- Ca 150 fiskarter i svenska vatten (sött, salt, bräckt)
- Stora variation om var de är i tid och rum
- Stora variation i anatomi (simblåsa eller inte), ägg och larver!
- Hör olika bra från 1 Hz till ca 3000 Hz, 70-120 dB re 1 μ Pa
- Både ljudtryck och partikelacceleration
- Använder ljud till kommunikation, hitta förda, undvika rovfiskar, orientering

Eva-Lotta Blom

Fiskhörsel

Fiskar kan bestämma vilken riktning ljudet kommer ifrån m h a otoliterna,
INTE simblåsan enbart

→ Otoliter – stenar av kalciumkarbonat, känslhår registrera rörelser

→ Sidolinjen – endast ett par kroppslängder bort

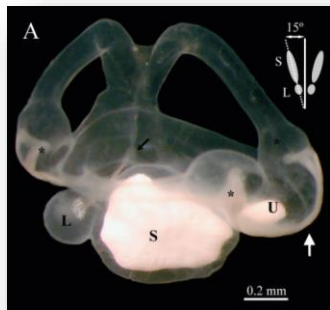
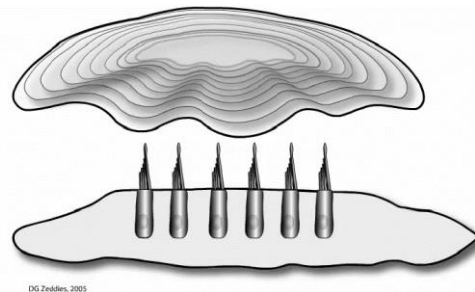

Foto: Buran *et al.*, 2005

Foto: Lovell *et al.*, 2005

OG Zedler, 2005

Ryggradslösa djur - statosyst

Hur hör fiskar ljudtryck?

Specialiseringarna leder till högre känslighet för ljudtryck

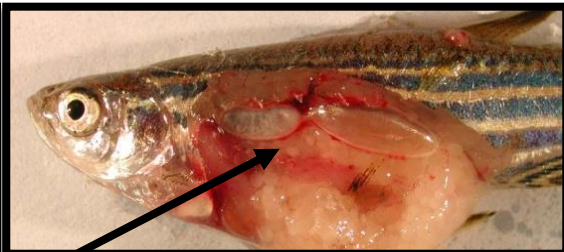
Fiskar har olika hörselförmågor relativt ljudtryck beroende på fysiologiska skillnader

- simblåsa eller inte
- koppling mellan simblåsa och öra

Sjustrålig smörbult

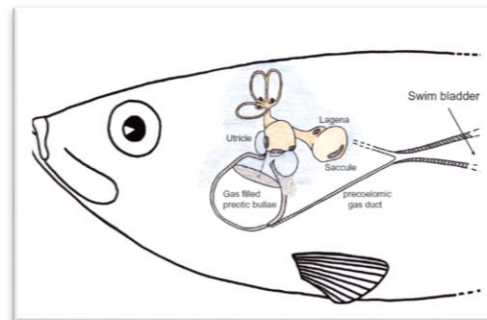

Zebrafisk

Simblåsa

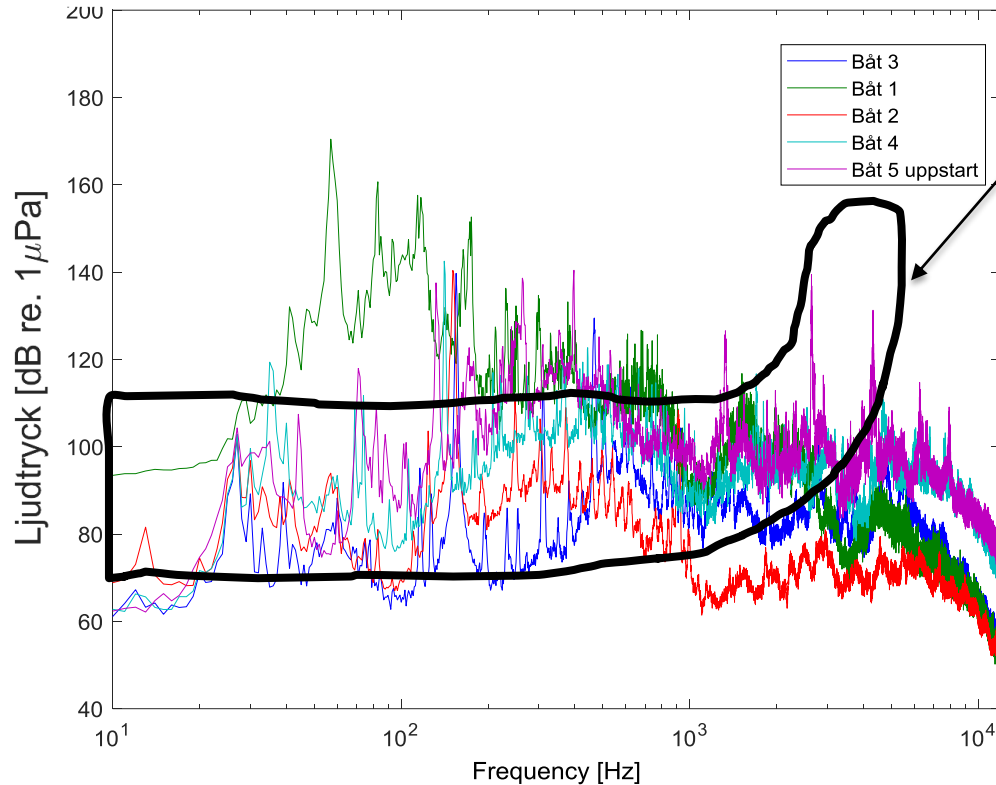
Foto:Hans-Erik Karlsten

Clupeider (tex sill) har en speciell koppling mellan simblåsa och innerörnen

Fiskhörsel och båtbuller

Grovt intervall för fiskhörsel

Torsk (*Gadus morhua*)

- Torsk använder sig av läten vid lek och när de bråkar
- Muskler kring simblåsan - vibrera blåsan.
- En grymtning, korta pulser (knocks)
- Grundton på 45 till 90 Hz och ett antal övertoner,
- Källstyrkan omkring 125-133 dB re 1 μ Pa
- Torsk kan troligtvis inte ändra frekvens

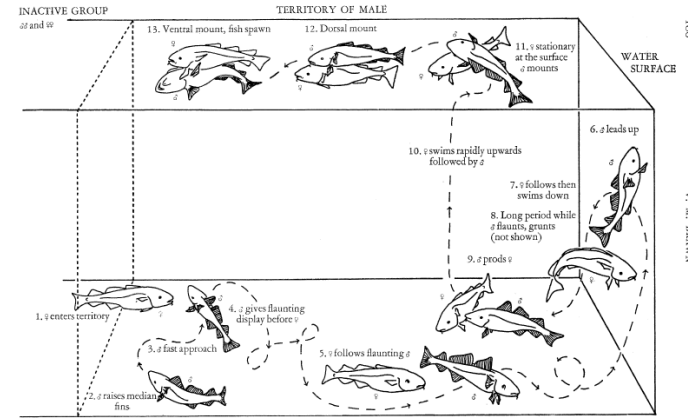
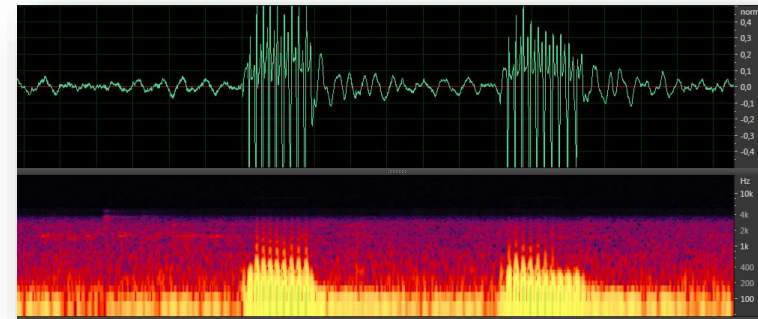
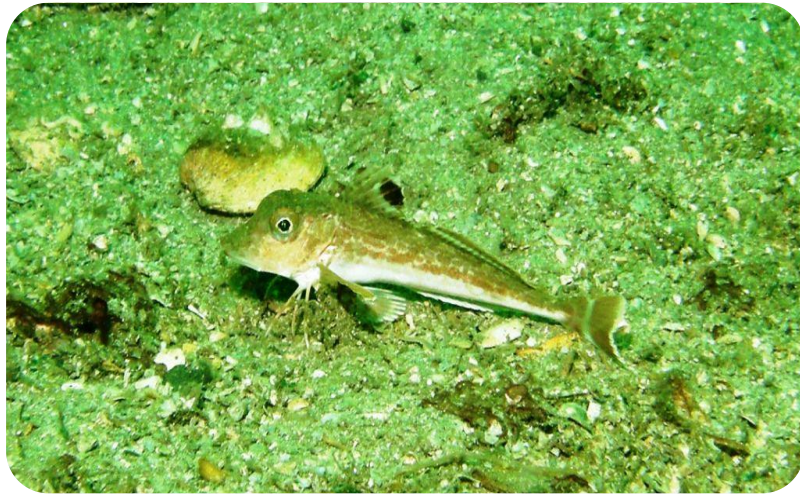

Figure 2. Simplified representation of the courtship and spawning behaviour of cod based on detailed descriptions and a photograph of spawning cod. The dotted line indicates the path followed by the male and the fin rays of the male cod have been shown.

Andra ljudliga fiskar

knot/knorrhane

simpa

Effekter studeras på olika sätt

1. Akvarium/pool

- Mycket bra kontroll över försöksdjur och miljön
- Mycket dålig akustisk relevans

2. Burar i havet

- Okej kontroll på försöksdjur och miljö
- Bra akustisk relevans

3. Märkta/övervakade vilda djur

- Okej/dålig kontroll på försöksdjur och miljön
- Mycket bra akustisk relevans

Effekter av buller noterats hos fisk

Påverkad lek – buller stör/maskerar parningsbeteende

(Eva-Lotta Blom, doktorsavhandling 2017)

Sämre överlevnad, ägg och larver

Beteendereaktioner – ändrat stim beteende, fly, frysa

(Andersson et al., 2009; Mueller Blenkel et al., 2010; Andersson et al., 2015; Doksaeter et al., 2017)

Påverkad födointag *(Magnhagen et al., 2017)*

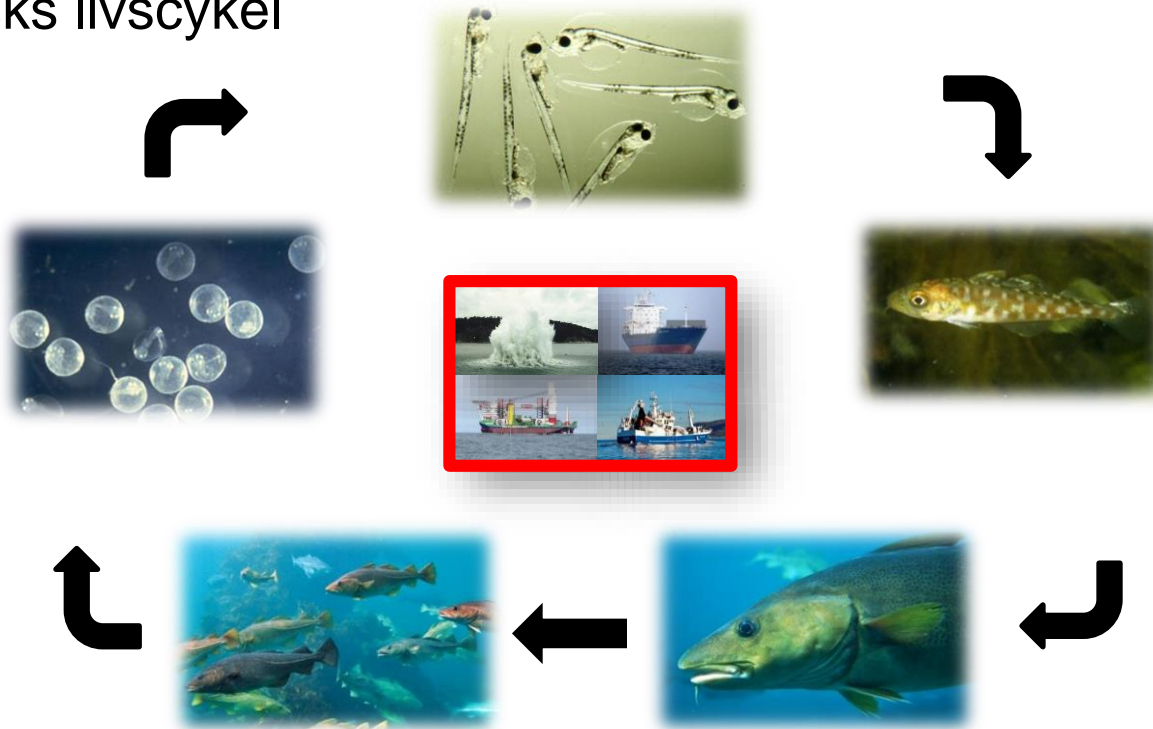
Stressreaktion (hjärtfrekvens/kortisol) kan påverka tillväxt

Maskering av viktiga ljud *(Folegot et al., 2015)*

MEN – hur kopplar detta till frilevande fisk i havet?

Viktigt att studera påverkan på olika livsstadier – känsligheten kan variera!

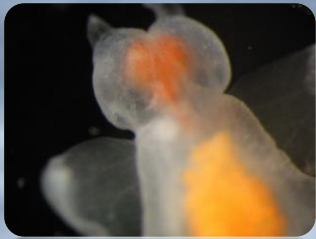
En torsks livscykel

Vad behöver vi veta ytterligare?

- Bättre förståelse för hörselförmågan – fler arter.
- Koppla individuella reaktioner till påverkan på lång sikt.
- Vad kan fisk vänja sig vid utan en negativ konsekvens?
- Hur allvarligt är maskering och kan fisk ändra sitt ljud om de måste?
- Bestämna risknivåer för olika påverkningar – användas i förvaltning!

Men hur är det med ryggradslösa djur?

Tack för er uppmärksamhet!

Hör gärna av er med frågor

Mathias Andersson, mathias.andersson@foi.se, www.foi.se